

ΝΑΝΤΗ - ΑΠΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΗ, «ΠΡΑΣΙΝΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ 2013»

■ Κυριακή Πετρίδου, αρχιτέκτων μπχ.

nantes
2013

european
green
capital

Η γαλλική πόλη **Νάντη** (γαλλ. **Nantes**) ανακηρύχτηκε, μετά από πανευρωπαϊκό διαγωνισμό που πραγματοποιήθηκε το 2010 και είχε αρκετά ανταγωνιστικές υποψηφιότητες, ως «**Πράσινη Πρωτεύουσα της Ευρώπης**» (European Green Capital) για το **2013**, τέταρτη κατά σειρά από την έναρξη του θεσμού, παίρνοντας τη σκυτάλη από την ισπανική πόλη Vitoria-Gasteiz.

Η Νάντη είναι η 6^η μεγαλύτερη πόλη της Γαλλίας, βρίσκεται στα δυτικά της χώρας 383 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά του Παρισιού, 55 χιλιόμετρα από τα παράλια του Ατλαντικού και 16 χιλιόμετρα από τις εκβολές του Λίγηρα. Είναι πρωτεύουσα του διαμερίσματος Λίγηρα - Ατλαντικού (Loire-Atlantique) και επίσης πρωτεύουσα της περιοχής Χώρα του Λίγηρα (Pays de la Loire), στη συμβολή των ποταμών Ερντν και Λίγηρα επί της όχθης του δεύτερου. Η ονομασία της προέρχεται από τους Γαλάτες κατοίκους της περιοχής, πριν τη ρωμαϊκή κυριαρχία, ενώ συχνά αναφέρεται και ως η «Βενετία της Δύσης», λόγω της θέσης της στο δέλτα του Λίγηρα. Η πόλη είναι κτισμένη αμφιθεατρικά στη δεξιά όχθη του, πάνω σε μικρές νησίδες. Το 19ο αιώνα, η Νάντη έγινε βιομηχανική πόλη. Η υπηρεσία λεωφορείων, που ξεκίνησε το 1826 στην πόλη, είναι ίσως η πρώτη δημόσια συγκοινωνία κι έπειτα τη μιμήθηκαν το Παρίσι, το Λονδίνο και η Νέα Υόρκη. Οι πρώτοι σιδηρόδρομοι κατασκευάστηκαν το 1851, καθώς και πολλές βιομηχανίες.

Σήμερα η Νάντη είναι ένα από τα σημαντικότερα λιμάνια της Γαλλίας, ενώ αποτελεί κοινωνικο-οικονομικό κόμβο και δραστήριο κέντρο του ευρύτερου διαμερίσματος. Επίσης, είναι σημαντικό βιομηχανικό κέντρο με βαριά βιομηχανία όπως ναυπηγεία, χυτήρια σιδηρούχων μεταλλευμάτων, κονσερβοποιία, βιομηχανία μηχανοκατασκευών, παρασκευής χημικών προϊόντων και υφαντουργίας. Διαθέτει δικό της χρηματιστήριο και πολλές ανώτατες εκπαιδευτικές σχολές, οι κάτοικοί της είναι 283.025 σύμφωνα με την απογραφή του 2001. Το 2003, η γαλλική L'Express ψήφισε τη Νάντη ως την πιο «πράσινη πόλη» της Γαλλίας, ενώ το 2004 το περιοδικό Time την αναφέρει ως την «πιο αξιόβιωτη πόλη στην Ευρώπη».

Πώς η πόλη αυτή, που τη δεκαετία του '90 ήταν μία πόλη με βαριά βιομηχανία και υψηλές εκπομπές ρύπων, έφτασε να γίνει σήμερα πρότυπη πόλη για την πράσινη ανάπτυξη στην Ευρώπη; Η απάντηση βρίσκεται προφανώς στις

σοβαρές και αξιόλογες προσπάθειες που κάνει το Γαλλικό κράτος, σε συνεργασία με τους Γάλλους πολίτες και ιδιώτες, τα τελευταία 20 χρόνια, για την περιβαλλοντική αναβάθμιση των πόλεων της χώρας. Αυτή η αξιόλογη προσπάθεια, η οποία μέχρι στιγμής έχει επεκταθεί σε 30 πόλεις της Γαλλίας, φιλοδοξεί και έχει καταφέρει να μετατραπεί ως υπόδειγμα αστικής βιώσιμης ανάπτυξης για πόλεις μεσαίου μεγέθους 10.000-300.000 κατοίκων.

Η ιστορία της περιβαλλοντικής αναβάθμισης της Νάντης ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του '90, κυρίως μετά την ολοκλήρωση της **Διεθνούς Διάσκεψης για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη** που έγινε από τα Ηνωμένα Έθνη στο Ρίο ντε Τζανέιρο της Βραζιλίας το 1992, με σκοπό την υιοθέτηση και την εφαρμογή της **Agenda 21**. Το πρώτο βήμα έγινε το 1991, όταν οι τοπικές αρχές της Νάντης αποφάσισαν, με τη βοήθεια του Γαλλικού κράτους, να αποκτήσουν τον κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό και εξειδικευμένο προσωπικό, που απαιτούνταν για την εκτίμηση και την καταμέτρηση των διάφορων περιβαλλοντικών παραμέτρων και του ποσού της ενεργειακής κατανάλωσης στην πόλη τους. Έτσι, η Νάντη έγινε η πρώτη αστική αρχή στη Γαλλία με τη μεγαλύτερη ψηφιακή βιβλιοθήκη περιβαλλοντικών και ενεργειακών δεδομένων, καλύπτοντας μία μεγάλη χρονική περίοδο από το 1991 έως το 2003. Τα δεδομένα αυτά έδειξαν ότι η ενεργειακή κατανάλωση και οι εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου στην περιοχή, είχαν αυξηθεί κατά 25% περισσότερο από την πραγματική αύξηση του πληθυσμού. Όταν γνωστοποιήθηκαν τα αποτελέσματα της μελέτης, οι τοπικές αρχές και οι πολίτες, έδειξαν πρωτοφανές ενδιαφέρον και πρωτοβουλία για την επίλυση του προβλήματος και αποφάσισαν να περάσουν στη δράση. Έτσι, μέσω μιας σειράς σχεδίων που ξεκινά από το 2000 και κατόπιν, υλοποιούν βήμα-βήμα την περιβαλλοντική αναβάθμιση της πόλης τους. Μέσω της υποψηφιότητας της Νάντη ανέδειξε τις περιβαλλοντικές της φιλοδοξίες, τις οποίες μπορεί να υλοποιήσει υποστηριζόμενη από το Σχέδιο για το Κλίμα (Climate Plan) και τις ενέργειες για βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Η Νάντη είχε υψηλές βαθμολογίες σε διάφορους δείκτες. Τα κυριότερα πλεονεκτήματά της ήταν η **μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO2)** και η **βιώσιμη κινητικότητα**.

Συμβολή στην καταπολέμηση της Παγκόσμιας Κλιματικής Αλλαγής

Η Νάντη διαθέτει φιλόδοξο σχέδιο κλιματικής δράσης με στόχο τη μείωση των κατά κεφαλήν εκπομπών CO2 κατά 30%, μέχρι το 2020 σε σύγκριση με το 2003. Το Γραφείο Κλιματικής Αλλαγής και Ενέργειας της Νάντης είναι ο κύριος εντοπιστής της όλης προσπάθειας περιβαλλοντικού σχεδιασμού, συντονίζει, εφαρμόζει, ενοποιεί και ελέγχει τις απαραίτητες πολιτικές για την προώθηση της αντιμετώπισης των κλιματικών αλλαγών και της ορθής διαχείρισης της ενέργειας. Αποτελεί τον κύριο συνεκτικό σύνδεσμο μεταξύ της κυβέρνησης, του ιδιωτικού τομέα και των πολιτών και όλες οι πολιτικές που εφαρμόζονται, έχουν ως στόχο το συντονισμό αυτών των παραγόντων.

Προκειμένου να ενισχυθεί σημαντικά η αποτελεσματικότητα του νέου τοπικού σχεδίου για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, γνωστό ως «**Σχέδιο Δράσης 2010 - 2020**», χρησιμοποιούνται νέα εργαλεία, όπως δράσεις που συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών ρύπων και δράσεις προσαρμογής. Οι πρώτες στοχεύουν κυρίως στον τομέα ενεργειακής αναβάθμισης των κατοικιών παλιών και νέων, στην ανάπτυξη των δημόσιων μεταφορών, στην αλλαγή συμπεριφοράς στην κινητικότητα, σε δραστηριότητες στις οικολογικές περιοχές, κ.λπ. Ο τομέας της προσαρμογής αφορά την καλύτερη κατανόηση των πιθανών επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος ιδιαίτερα στο αστικό περιβάλλον. Οι ενέργειες του προγράμματος Δράσης για το Κλίμα εφαρμόζονται σε όλες τις πολιτικές της μητροπολιτικής περιοχής της Νάντης.

Βιώσιμη Κινητικότητα

Οι μεταφορές διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στις δεσμεύσεις της Νάντης για τη μείωση των εκπομπών CO2 και για την εξασφάλιση καλύτερης ποιότητας ζωής για τους πολίτες της. Η Νάντη ήταν η πρώτη γαλλική πόλη που το 1985 επανέφερε με επιτυχία το ηλεκτρικό τραμ, το οποίο είχε καταργηθεί το 1958. Σήμερα το **Δίκτυο του Τραμ** καλύπτει 42 χιλιόμετρα - ένα από τα μεγαλύτερα στη Γαλλία - και εξυπηρετεί περίπου 65 εκατομμύρια μετακινήσεις επιβατών ετησίως. Ωστόσο, συνολικά, οι κάτοικοι πραγματοποιούν περίπου 2 εκατομμύρια μετακινήσεις την ημέρα - 15% με τη δημόσια συγκοινωνία.

Έτσι, για να ενθαρρυνθούν περισσότερο οι πολίτες να εγκαταλείψουν το αυτοκίνητο, εισάγονται σταδιακά νέες, υψηλής ποιότητας δημόσιες υποδομές μεταφορών. Οι στόχοι για ένα καλύτερο και καθαρότερο δίκτυο μεταφορών που ορίζονται στο Πολεοδομικό Σχέδιο Κινητικότητας για τη μητροπολιτική περιοχή, αφορούν τη μείωση της χρήσης ιδιωτικών αυτοκινήτων και την διάδοση χρήσης πιο πράσινων τρόπων μετακίνησης στην πόλη και στα περίχωρα: με τα πόδια, με ποδήλατο, με μέσα μαζικής μεταφοράς. Ενσωματώνει επίσης συστήματα στάθμευσης και μετεπιβίβασης, ποτάμιες μεταφορές, ενοικίαση ποδηλάτων.

Το σχέδιο αναπτύσσει μια ευρεία στρατηγική γύρω από τέσσερις άξονες: 1) Να οργανώσει μια πόλη των «μικρών αποστάσεων», ενθαρρύνοντας καλύτερη χωρική ισορροπία ανάμεσα στην εργασία, την κατοικία, το εμπόριο και την αναψυχή. 2) Να συντονίσει τα δημόσια μέσα μεταφοράς, ώστε να εξυπηρετούν αυτές τις δραστηριότητες επαρκώς και αποτελεσματικά. 3) Να δημιουργήσει υψηλής ποιότητας δημόσιους χώρους, που θα ευνοούν την κίνηση πεζών και ποδηλάτων. 4) Να ενθαρρύνει την υιοθέτηση, φιλικών προς το περιβάλλον, αλλαγών στον τρόπο που οι άνθρωποι επιλέγουν να μετακινηθούν μέσα και γύρω από την πόλη. Η Νάντη είναι η ηγέτιδα πόλη στη Γαλλία, ως προς τη διευκόλυνση της κινητικότητας των ατόμων με αναπηρία.

Νερό και Χώροι Πρασίνου στην καρδιά της πόλης
Η Νάντη μπορεί να υπερφανευτεί για μια σειρά από οικολογικά περιουσιακά στοιχεία. Η καρδιά της αστικής ζώνης διαθέτει χώρους πρα-

13/ ΤΕΥΧΟΣ
465
15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2013

1. Μέσα μαζικής μεταφοράς και ποδηλατόδρομοι
2. Παραποτάμιες διαδρομές

1. www.nantes.fr

2. www.panoramio.com

3. www.nantes.fr

4. www.nantesgreencapital.fr

5. www.panoramio.com

6. www.panoramio.com

7. www.panoramio.com

1. Η περιοχή «Petite Amazonie» του δικτύου Natura 2000
2. Άποψη του ιστορικού κέντρου της Νάντης
3. Η κεντρική περιοχή της Νάντης, που διασχίζει ο ποταμός Λίγηρας (Loire)
4. Το δίκτυο του Τραμ
5. Ενοικίαση ποδηλάτων
6. Παραποτάμιες διαδρομές
- 7, 9, 11. Σχέδια για τη μελλοντική οικιστική ανάπτυξη του Ile de Nantes
- 8, 13, 15. Ανάκτηση και επανασχεδιασμός πρώην βιομηχανικών περιοχών στο Ile de Nantes
10. Ma Ville Demain (Η Πόλη μου Αύριο)
12. Η έκθεση φυτών Aeroflorale II, σε σκέδιο του Francois Delaroziere
14. Aeroflorale II, στο Τορίνο
16. 2η Φάση της αστικής ανάπτυξης του Ile de Nantes

σίνου και υδάτινες εκτάσεις με ποτάμια, ρυάκια, υδροτόπους, χωράφια, πολλά πάρκα, κήπους και δάση (συνολική έκταση 3.336 εκτάρια). Κατά συνέπεια, σε κάθε κάτοικο αναλογούν **57 τ.μ. χώρων πρασίνου**, ενώ ζει σε απόσταση μικρότερη από 300 μέτρα από αυτούς. Διαθέτει πρόσβαση σε 250 χιλιόμετρα ποταμών και ρεμάτων και 53 χιλιόμετρα μονοπάτια για περπάτημα στις όχθες τους. Συνολικά, υπάρχουν 27 τετραγωνικά χιλιόμετρα του νερού στην αστική περιοχή της πόλης. Ο Λίγηρας (Loire), ο μεγαλύτερος ποταμός στη Γαλλία, έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην ιστορία και την ανάπτυξη της πόλης. Στο παρελθόν, η οικονομία της διαμορφώθηκε από τα ναυπηγεία και τη ναυτιλιακή βιομηχανία. Σήμερα, η βιομηχανία και η οικονομία της πόλης έχουν υποστεί βαθιές μεταμορφώσεις, που έχουν προσφέρει ευκαιρίες για την ανάπτυξη μεγάλων αστικών περιοχών και την προστασία των εύθραυστων οικοσυστημάτων των εκβολών του ποταμού Λίγηρα.

Ένα από τα πολυτιμότερα περιουσιακά στοιχεία αυτής της πόλης είναι η βιοποικιλότητα της. Οι χώροι πρασίνου αντιπροσωπεύουν το 15% της μητροπολιτικής περιοχής. Φιλοξενούν πολλά είδη ζώων, πουλιών, φυτών και εντόμων. Υπάρχουν 127 σπάνια ή απειλούμενα φυτά και 47 προστατευόμενα. Σε απόσταση αναπνοής από το σταθμό, το «Petite Amazonie» (Μικρή Αμαζονία) του δικτύου Natura 2000, είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα της δέσμευσης, της πόλης για τη διαφύλαξη της βιοποικιλότητας της. Αυτό το πράσινο καταφύγιο των προστατευόμενων υδροτόπων είναι γεμάτο με ποικίλα είδη πουλιών, φυτών, εντόμων και υδρόβιας ζωής, μέσα στην καρδιά της πόλης.

Ένα Νησί – Όραμα για την πόλη

Η Νάντη αναπτύσσει οικιστικές περιοχές σε χώρους πρώην βιομηχανικών εγκαταστάσεων στο κέντρο της πόλης, με βάση τις αρχές της βιώσιμης αστικής οικολογίας, συνδυάζοντας ενεργειακά αποδοτικές κατοικίες με χώρους πρασίνου και αναψυχής για να φιλοξενήσει τον αυξανόμενο πληθυσμό της. Το Ile de Nantes είναι ένα νησί στον ποταμό Λίγηρα, στην καρδιά της πόλης. Αρχικά το δυτικό άκρο ήταν η έδρα του λιμανιού και των ναυπηγείων, αλλά οι δραστηριότητες αυτές έχουν μετακινηθεί προς τις εκβολές του Λίγηρα, αφήνοντας πίσω κενές περιοχές και βιομηχανικά κελύφη, χώρους διαθέσιμους πλέον για νέες και καινοτόμες, βιώσιμες και φιλικές προς το περιβάλλον χρήσεις. Σήμερα, ένα φιλόδοξο σχέδιο βιώσιμης αστικής ανάπτυξης είναι σε εξέλιξη για να δημιουργήσει μία «οικολογική οικιστική ενότητα» στο νησί, που περιλαμβάνει κατοικίες, κήπους, χώρους αναψυχής, καταστήματα και εργαστήρια. Αντιπροσωπεύει ένα μικρόκοσμο καινοτόμων και δημιουργικών οραμάτων της πόλης για τη βιώσιμη αστική ζωή, ενσωματώνοντας οικολογικές προσεγγίσεις για τις κατασκευές, τις συλλογικές μεταφορές, την ανακύκλωση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

«Φανταστείτε τη Νάντη του 2030 ...»

Η Νάντη είναι μία δυναμική και προσαρμοσμένη στο μέλλον πόλη, με αφοσίωση στον πειραματισμό και τη δημιουργικότητα. Αλλά, με έναν πληθυσμό που αναμένεται να αυξηθεί κατά 100.000 στα επόμενα 20 χρόνια, θεωρεί ζωτικής σημασίας τη συμμετοχή των ανθρώπων στην πορεία προς τον αειφόρο τρόπο ζωής.

Έτσι στα τέλη του 2010, ξεκίνησε μια πρωτοφανής προσπάθεια συγκέντρωσης των απόψεων των πολιτών σχετικά με το περιβάλλον τους και την εξέλιξη της πόλης. Οι δήμαρχοι των 24 δήμων που απαρτίζουν τη Μητροπολιτική Περιοχή της Νάντης ξεκίνησαν ένα διάλογο με τον πληθυσμό, με τίτλο «Ma Ville Demain» (Η Πόλη μου Αύριο). Προσκλήθηκε ολόκληρη η κοινότητα να «Φανταστεί τη Νάντη του 2030» και να συμμετέχει συλλογικά στον επαναπροσδιορισμό του σχεδιασμού της πόλης για τα επόμενα 20 χρόνια. Κατά τη διάρκεια του 2011 και 2012, οι άνθρωποι κλήθηκαν να εκφράσουν τις ιδέες, τις προσδοκίες και τους φόβους τους στο διαδικτυο (mavilledemain.fr) ή απαντώντας σε ερωτηματολόγια ή λαμβάνοντας μέρος σε συνεντεύξεις, δημόσιες συζητήσεις, εργαστήρια και συζητήσεις.

Το περίπτερο «Νάντη 2030», σε μια πλατεία της πόλης, είναι ανοικτό τις Τετάρτες και τα Σάββατα, ως κέντρο έρευνας και πληροφόρησης (που περιλαμβάνει ηλεκτρονικά παιχνίδια και happenings) για την εξάπλωση του προγράμματος στην πόλη και τη συμμετοχή πολιτών και ιδρυμάτων προκειμένου να υποβάλλουν τις προτάσεις και τις ιδέες τους για θέματα όπως η οικονομία, το κλίμα, η ενέργεια, η εργασία, η εκπαίδευση, ζητήματα χρήσεων γης και πολεοδομικού σχεδιασμού, αλληλεγγύης, δημοκρατίας σε τοπικό επίπεδο και γενικότερα ζωής στην πόλη. Οι διοργανωτές εξέδωσαν ενημερωτικά φυλλάδια για κάθε θέμα, που απευθύνονται στο ευρύ κοινό. Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή, οι άνθρωποι κλήθηκαν να παρουσιάσουν τις ιδέες τους σε μια αφίσα, ή σε ένα τραγούδι

ή ένα ποίημα, ή να σχεδιάσουν μια αστική διαδρομή μέσα από τα αγαπημένα τους μέρη στην πόλη.

Το 2013, η Νάντη θα χρησιμοποιήσει τις δικές της πρωτότυπες και εορταστικές δραστηριότητες, προκειμένου οι κάτοικοι, αλλά και οι ντόπιοι και Ευρωπαίοι εταίροι, να ενημερωθούν και να συμμετάσχουν στη φροντίδα του περιβάλλοντος. Σημαντικότερα γεγονότα του προγράμματος για το 2013

- Το 5^ο Παγκόσμιο Φόρουμ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, με τίτλο «Βιώσιμη Ανάπτυξη/ Ανθρώπινα Δικαιώματα: κοινός αγώνας» πραγματοποιήθηκε στις 22-25 Μαΐου 2013.
- Το Παγκόσμιο Συνέδριο Πράσινων Υποδομών θα λάβει χώρα στη Νάντη για πρώτη φορά στις 9-13 Σεπτεμβρίου. Απευθύνεται σε όλους τους Γάλλους και διεθνείς ενδιαφερόμενους που συμμετέχουν στην ανάπτυξη πράσινων υποδομών.
- Το 10^ο Συνέδριο Ecocity θα πραγματοποιηθεί για πρώτη φορά στην ΕΕ, στη Νάντη από 25 έως

ΠΗΓΕΣ

<http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/winning-cities/2013-nantes/>
<http://europeangreencapital.ie/>
<http://www.nantesgreencapital.fr/>
<http://www.nantesmetropole.fr/nantes-metropole/european-green-capital/>
<http://en.wikipedia.org/wiki/Nantes>
<http://oikopress.gr/index.php/sustainablegrowth/95-2012-11-02-15-05-00>

ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ: ΣΧΕΣΗ ΜΝΗΜΗΣ Ή ΑΜΝΗΣΙΑΣ;

■ Αθηνά Χριστίνα Συράκου
 Αρχιτέκτων, BA Arch, Grad.Dip Arch, Post.Grad.Dip ISVA, OBU MPhil History and Philosophy of Architecture, University of Cambridge, Υποψήφια διδάκτωρ, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Π.Σ., ΑΠΘ
 e-mail: acsyrakoy@gmail.com

Φύση και πόλη. Συχνά μια σχέση που, ιδιαίτερα στη σύγχρονη εποχή, εμφανίζεται ασαφής αλλά και επιθυμητή. Πλημμυριζόμαστε πλέον από εικόνες που απεικονίζουν το γκρίζο και μονότονο της υπερδομημένης πόλης σε αντίθεση με την καθαρότητα, τη φρεσκάδα και το χρώμα των φυσικών τοπίων, εικόνες από ουρανοξύστες με κήπους στα διάφορα επίπεδα, που δημιουργούν τους κρεμαστούς κήπους μιας 'νέας' αστικής πραγματικότητας, από υποσχέσεις πράσινων πόλεων, και η λίστα της φυσικο-αστικής λατρείας συνεχίζεται. Αρεσκόμαστε σε αυτές τις ιδέες και εικόνες, σκεφτόμαστε ότι σύντομα ένα τέτοιο μέλλον θα μας περιμένει, μέχρι τη στιγμή που κοιτάμε έξω από το παράθυρό μας και βλέπουμε το γκρίζο των απέναντι πολυκατοικιών. Θα μπορούσαν άραγε αυτές οι πολυκατοικίες που παρουσιάζονται αισθητικά στον αντίποδα της εικόνας της όποιας 'φύσης', να αποτελούν κατά κάποιο τρόπο μέρος της; Μια ενδιαφέρουσα μελέτη επί του θέματος αποτελεί μια από τις θεωρίες και ερμηνείες που αναφέρονται στον αστικό σχεδιασμό (Συράκου, 2012), αυτή του Norberg-Schulz, στο έργο του **Genius Loci. Towards a phenomenology of Architecture** (Το Πνεύμα του Τόπου. Προς μια φαινομενολογία της Αρχιτεκτονικής) (2009), που αναφέρεται στο πνεύμα του τόπου και στη μνήμη του φυσικού τόπου που μπορεί να ενσωματωθεί στον αστικό χώρο.

Ο Norberg-Schulz υποστηρίζει αρχικά ότι ο τόπος 'σημαίνει κάτι περισσότερο από τοποθεσία' (Norberg-Schulz, 2009 : 12). Με λίγα λόγια, αναφέρει πως ουσιαστικά στο φυσικό τόπο 'οι επιμέρους τοπικές συνθήκες' του προσδίδουν μια ταυτότητα, ή αλλιώς 'πνεύμα', που μπορεί να μας οδηγήσει στην υπαρξιακή κατανόηση ενός τοπίου (Norberg-Schulz, 2009 : 12). Παράλληλα, στον ανθρωπογενή τόπο οι διάφορες εγκαταστάσεις, για παράδειγμα οι οικισμοί, οι πόλεις και τα στοιχεία τους, όπως είναι οι δρόμοι, μετατρέπουν τη φύση σε 'πολιτισμικό περιβάλλον': 'όταν οι εγκαταστάσεις σχετίζονται οργανικά με το περιβάλλον τους, τότε σημαίνει ότι λειτουργούν ως εστίες όπου ο περιβαλλοντικός χαρακτήρας συμπυκνώνεται και 'ερμηνεύεται' (Norberg-Schulz, 2009 : 12). Κατ' αυτόν τον τρόπο ο ανθρωπογενής τόπος 'συλλέγει', 'συγκεντρώνει' το 'πνεύμα' του φυσικού τόπου. Σκοπός λοιπόν των ανθρωπινων εγκαταστάσεων, των κτισμάτων, των δημόσιων χώρων, κλπ, είναι να καταστούν τόποι, δηλαδή να αποκαλύψουν 'τα νοήματα που είναι δυνάμει παρόντα σε ένα δεδομένο περιβάλλον' (Norberg-Schulz, 2009 : 20).

Συνεπώς σύμφωνα με αυτή τη θεώρηση, σκοπός του αστικού σχεδιασμού είναι η δημιουργία τόπων που θα αποκαλύπτουν νοήματα κύρια του φυσικού περιβάλλοντος στο οποίο βρίσκονται. Στην ανάλυση του 'πνεύματος' του φυσικού τόπου, ο Norberg-Schulz αναγνωρίζει τριών ειδών τοπία που προκύπτουν από τη διάκριση και τον εντοπισμό τριών ξεχωριστών χαρακτηριστικών φυσικών τοπίων, συν ένα ακόμη τέταρτο που αποτελεί